

Gazi Üniversitesi 2017 – 2018 Akademik Yılı Açılış Töreni İlk Dersi

Prof. Dr. Orhan ARSLAN

Metin deşifre: Aybüke EKİCİ

Sesli dinlemek için

<http://www.muharrembalci.com/medya.php>

Sayın Rektörüm, değerli öğretim elemanı arkadaşlarım, sevgili gençler,

Hepinizi bu açılış dersinde saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Efendim, hoş geldiniz.

Ben emekliyim. Ama Kuran’da iki kelime hiç geçmez; bir emeklilik, bir tatil. Hiç emekli peygamber duydunuz mu; “Arkadaşlar 65’e geldi, ben gidiyorum, bu kadar.” diyen peygamber ya da “Yorulduğum, bir ay Bodrum’a gideceğim, dinleneceğim.” diyen peygamber? Dolayısıyla hayat devam ettiği sürece, canınız sağ olduğu sürece devam edeceksiniz, çalışmaya ve öğrenmeye devam.

Bir soru sorayım, “İnsan ne zaman ölür?”. İnsan son nefesini verince ölmez. İnsan öğrenmeyince ölür. Eğer bir insan öğrenmiyorsa, nefes alıyorsa da ölüdür. Dolayısıyla emekli olun ya da olmayın öğrenmeye devam ediyorsunuz.

Gazi Üniversite’sinde tam 30 yıl çalıştım. 45 yıl üzerinden de emekli oldum. Yaklaşık 5 yıldan beri de emekliyim ama ful çalışıyorum. Üniversite bilim yuvası demektir. Bilginlerin ve bilginin merkezi üniversite. Değerli arkadaşlar, ilim âlemde var olan şeylere ait olan bilgidir. Ama ilim sahipsiz bir bilgi değildir. İlim sahibi Allah olan bir bilgidir ve biz ilimden konuşurken sahibi Allah olan bir şeyden konuşuyoruz. Çünkü Allah el-âlim’dir, yani bilginin sahibidir. El-alim’den bilgi akar, alimler bu bilgiyi toplarlar. Varlıkta, âlemde var eden ne varsa, bu var edenin de görünmesi gerekir. İşte bu irtibat kurulmazsa ilim değil veri/data ya da malumat olur. İlim bu bağı kurmaktır. Âlim de bu bağı kuran insandır. İlim, el-alim olan Allah’a yapılan bir atıftır: Sen yarattın, ben buldum Allah’ım. Kainata da bunun için “âlem” denilmiştir, el-alim’in alemi, onun sahibi O.

Sevgili arkadaşlar, İslam ya da Kur’an imanı bilgi, bilgisi iman olan bir dindir. Tevhid, Kuran’da sadece bir yerde geçer, la ilahe illallah sadece bir yerde geçer, şu: “İyi biliniz ki Allah’tan başka ilah yoktur.” İman ediniz ki demez, biliniz ki. Dolayısıyla Allah bilgi ile imanı eşleştirir. İman

eşittir bilgi, bilgi eşittir iman. Bilmiyorsanız inanmıyorsunuz. Üniversitemizin pek çok yerinde “Hayatta en hakiki mürşit ilimdir.” diye yazar. Her bir yerde var, hayatta en hakiki mürşit ilimdir. Doğrudur. Batı’da ilim var, güç var. Ancak ahlaksız güç var, bunu son zamanlarda görüyoruz. Hep gördük zaten, ahlaksız güç. İlimin ahlakının olmadığı yerde ilim felakete dönüşür. Batı’nın bugün silahları, silahları yok etme kapasitesi 86 milyar insanı öldürecek büyüklükte. Hiroşima’yı ben gördüm, Japonya’da. Duvarda buharlaşmış insan figürü vardı, o ısıdan. O halde bilime de bir mürşit lazım: ahlak. Peki, ahlakı kim tanıyacak? Eğer ahlakı hepimiz tek başımıza tanımaya kalkarsak dünyada 7 milyar ahlak oluşur ki bunun da adı ahlaksızlıktır. O halde insanın mürşidi ilim, ilmin mürşidi ahlak, ahlakın mürşidi de Allah’tır. Allah olmadan ahlak da ilim de insan da olmaz.

Değerli arkadaşlar, ilim ikiye, üçe, dörde ayrılmaz. Bir tek ilim vardır. Bütün ilimlerin hepsi biridir, tektir. Allah’ın dört kitabı var: tenzili kitap Kur’an, tekvini kitap tabiat, olaylar kitabı ve insan kitabı. Kim ki ilim yapmak istiyorsa bu dört kitabı birlikte okumalıdır. Kur’an yaratılmış her şeye ayet der. Kur’an ayetini inceleyen de âlimdir, hücreyi ve taşı inceleyen de âlimdir ve lütfen bütün bu ayetleri birleştiriniz. Yaratılmış her şeyi birleştirir misiniz? Tıp, fizik, kimya, astronomi, biyoloji her neyse hepsini, hepsini lütfen bir olarak ifade ediniz. Bir soru, can alıcı bir soru: Neden modern bilimin tüketicisiyiz biz, neden birileri keşfediyor da biz tüketiyoruz? Ben teknolojiyi çok iyi kullanıyorum, en son çıkan telefonlar, en son çıkan bilgisayarlar, en son çıkan teknoloji, en son çıkan yazıcılar ne varsa ben onu aynı gün alırım. I phone X’i Amerika’ya sipariş ettim, çıktığı gün gelecek mesela, takip ediyorum. Niye onu biz üretmiyoruz? Soru bu.

Arkadaşlar, Allah’ın bu tekvini ayetlerini, yani tabiat ayetlerini, yani bilimi, yani doğayı bir okumuyoruz; ama başkaları okuyor. Esasında bizim okumamız gerekmiyor muydu, çiçeği, böceği, ayı, güneşi, suyu, nano biyoteknolojiyi veya cyber teknolojiyi? Suyun içindeki bir şifreyi çözmekle Kur’an’daki bir ayeti çözmek arasında ne fark var? İkisi de bilim, ikisi de ayet ve Allah’ın münzel ayetlerinin tamamı bitti, ama artık kevnî ayetleri yani tabiat ayetleri, bilim ayetleri aynen devam ediyor. Evet, bu ayetleri bizim keşfetmemiz gerekmez mi? Gel ayet buldum seni, şu böceğin içine bir ayet sıkışmış, şu ayeti oradan bulmam gerekmez mi benim? Nano ayetler, atom ayetleri, quark ayetleri... Kalpteki aşof tavara ayeti, yani cesedin ruha açılan kapısı. Şu dağın içindeki mağarada bir ayet sıkışmış, şu fosilin içinde bir ayet var ve her tanıştığın insan yeni bir ayettir.

Değerli dostlar, sevgili arkadaşlarım. Her tanıştığımız yeni bir öğrenci, size nazil olmuş yeni bir ayettir. Hem de ne ayet, ayetin indiği ayet o ayet. Onun için bir öğrenciyi bir ayet gibi değerlendirin, onu iyice okuyun, anlayın, tefsir edin. Ama kesinlikle israf etmeyin, çünkü o bir nimettir ve bize emanettir. Her nimet gibi sayısı mahduttur ve ondan hesaba çekileceksiniz, çekileceğiz.

Bir diğerk soru: Hocam onlar buluyorlar ya işte Amerika buluyor, Avrupa buluyor, biz onlardan alırsak ne fark eder? Onlar bulsun, biz onlardan alalım. İşte problem de bu. Bizim dememiz ile onların demesi arasında fark var. Bilgi bizim için hikmettir, onlar için kuvvettir. Bir bomba atıyorlar Hiroşima'ya, 150 bin kişi öldü. Bir bomba atıyorlar Nagazaki'ye, 115 bin kişi öldü. Bizim için bir adem bir alem. Ama onlar için 150 bin kişi istatistik bir veri, bir rakam. 150 bin bir şey öldü, bir anlam ifade etmiyor. Saati biz bulduk, saatli bombayı onlar yaptılar. Mikrobu biz bulduk, biyolojik savaşı onlar çıkardılar. Barut önce bize geldi, patlayıcıyı onlar yaptılar. Hep sorarım, biz niçin atom bombası yapmadık? Yapmayacağız! Bu bir tasavvur meselesi. Biz kimseyi toplu ölüme sürükleyemeyiz.

Evet değerli dostlar, sevgili arkadaşlar. Bilgiyi biz bulmalıyız. İnsanlık hayrına biz kullanmalıyız. Bir örnek: IV. Murat'a bir bomba yapmışlar, getirmişler, adı "bumbule". Demiş ki, bu ne; bu, bomba. Ne yapar? Efendim bu patladığı zaman etrafındaki insanların tamamını öldürür. Demiş ki, harika, bunu kullanalım, ne güzel bir şey. Aklına gelmiş sormuş; bu patladığı zaman insanları öldürürken suçlu ile suçsuzu ayırt edebiliyor mu? Edemiyor. O zaman kullanamayız. Bir geminin içerisinde bin kişi varsa, 999'u mücrim bir tanesi iyi ise, o gemiye dokunamazsınız.

Değerli arkadaşlar, evet, değerli hocalarım sizler âlimlersiniz, ilim yapan insanlarsınız. Âlim, şuur, irade ve bir duruş yaratan adamdır. Bin yıldan beri bu millet ve bu ümmet dünyaya ve insanlığa bilim üretmedi. Bunun altını çizin. Bunun ezikliğini hissetmiyor muyuz? Hz. Ömer'e sormuşlar: Ya Ömer, Allah'tan bir tek dua hakkın olsa ve duan mutlaka kabul edilecek olsa ne istersin? Ömer'in cevabı: Bir oda dolusu âlim isterim. Vay be. Yerimizi ve kıymetimizi anlıyor muyuz değerli arkadaşlar? Onun için âlim sınırı olan, çizgisi olan insandır. Âlim iz bırakandır, izi olandır ve izlenendir. Menkıbeleri olandır. Kur'an'da kimlerin menkıbeleri var biliyorsunuz. Kur'an'da peygamberlerin menkıbeleri var. Arkadaşlar o menkıbeleri ilim adamı olarak bizler yaşamayacaksa niye varız?

Hz. Nuh örneği... Demişler ki, sen niye burada gemi yapıyorsun ki, burada su mu var dağın tepesinde gemi yapıyorsun? Allah diyor ki: Sen karada gemini yap, suların rabbi denizi ayağına getirir. Ashab-ı kehf örneği, sen imanlı yaşamak için bir mağara kadar bile yer bul, Allah seni o mağarada 309 sene korur. Ve Musa örneği, Firavun'un eli anaların rahmine uzandığı zaman Allah Hz. Musa'yı Firavun'un sarayında prens olarak yetiştirir. Hiç korkmayın, hiç korkmayalım. Onun için bunlar bize örnek.

Avaze-i bu âleme Davut gibi salmalıyız lütfen. Kubbede hoş bir seda bırakmalıyız ve Fatih'e seslenmeliyiz: Sen zamana hükmederdin hünkârım, biz zamanın esiri olduk; zamanın taşlarını, sınırını sen dizeddin hünkârım, bunları biz de dizmeli değil miyiz? Ya tarihin yatağını yapacağız ya da bu yatakta çöp olacağız. Çok net. Bugün bilgiyi taşıyan kendisini âlim zannediyor. Flash

diskler de bilgiyi taşıyor, telefonlar da taşıyor, hem de insandan daha iyi naklediyor. Ürettiğiniz bilgi, bilgidir; iletdiğiniz bilgi, bilgi değildir. Ey âlimler, elde ediniz, üretiniz ve iletiniz. Göreviniz bu. Lütfen taklit etmeyiniz. Taklidi öven âlim olmaz ki! Tezin orijinal olması gerekir. Allah'ın yarattığı her şey orijinaldir. Hiç birbirine benzeyen dünyada canlı görebiliyor musunuz? Bırakın insanı, kuş, kurt, yaprak, çiçek, böcek, sinek, kar tanesi, hiçbir şey... Canlı cansız hiçbir şey... Her bir varlığın bir kimliği vardır. O halde Türk milletinin hocalarına kimlikli olmak yarışır. Kur'an taklidi reddetti. Bizim anladığımız âlim, fikri sorulmasa da fikrini söyleyen insandır. Bizim tarihimizde âlim, dik duruşludur. Onun için âlimin uykusu ile abidin ibadeti kıyaslandı, âlimin uykusu daha üstün tutuldu. Âlimin kalemi ve kaleminin mürekkebi, şehidin kanıyla eşdeğer tutuldu. Bir saatlik tefekkür, bin ömürlük nafile ibadetten daha üstün tutuldu. Ey âlimler değerinizi anlar mısınız? Ama biz ne yaptık? Biz taklidin peşin getirisini ilmin vadeli cennetine tercih ettik.

Evet, önümüzde örnekler var. Ben zaman zaman veririm şu iki örneği. İki tane siber savaşı; biri Hz. Süleyman biri Hz. Musa. Cinlerden ve insanlardan oluşan bir orduyla giderken Hz. Süleyman, Sebe Melikesi, Kur'an'da hikâyesini okuyunuz. Benim anlattıklarımın tamamı yüzde yüz doğrudur, çünkü Kur'an'dandır, ayettir. Dedi ki, bana bu Sebe melikesinin tahtını biri getirsin. Evet, kendisine vahiyden ve kitaptan bilgi verilen birisi dedi ki, ben göz açıp kapayıncaya kadar getiririm dedi ve tahtı getirdi. Arkadaşlar, kendisine kitaptan bilgi verilen birisi! Sebe Yemen'de, Hz. Süleyman Şam'da. Aradaki mesafe kaç bin kilometre. Tahtı getirin dedi. Tekrar söylüyorum, kendisine kitaptan bilgi verilen birisi! Bu bir mucize değil ki, bu bir bilgi. O adam, o her kimse hangi kitabı okudu da getirdi? Besbelli ki tabiat ilimlerini, kevnî kitabı, yani doğa bilimlerini dosdoğru okudu. Ama biz okumuyoruz.

Ben geçenlerde sordum bir yerde, Hz. Musa'nın değneği, asası; Firavun'un sihirbazları iplerini atıyorlar; korkuyor, diyor ki Allah sen de bastonunu at. Bastonunu atıyor, o diğer bütün sihirbazların iplerini yiyor. Ben de sordum; dedim ki hadi bu sihirbazlarınki büyü, sihir, bir şey, neyse; Hz. Musa'nınki ne? Bu büyü değil, değil mi? O büyü değil, o sihir değil. Peki, o ne? Çok kolay bir ifade kullanıyoruz: mucize. Arkadaşlar mucize diye bir şey yok ki! Mucize, bizim eşyanın üç, dört, beş adet özelliğinden sadece birini anlayıp, diğer dört kısmını, beş kısmını anlamadığımız yeridir. Yani, biz o mucizeyi kavrayamadık; o değnek, o asa nasıl oldu da o yılanları yedi? Var mı elimizdeki değnekle bu işi yapacak olanlarımız?

Evet, bilinmeyen o asa o kadar öne geçti ki birkaç bilgi verip bitireyim. I phone sadece telefonun arkasındaki fotoğraf çeken kısmı geliştirmek için 800 tane nitelikli mühendis istihdam ediyor. Rahmetli Steve Jobs, Obama'ya demiş ki bana şu anda acil 30 bin üstün nitelikli mühendis lazım, ama Amerika'da yok.

Evet, devrimler arka arkasına geliyor. 4-0 sanayi devrimi, 5-0 sanayi devrimi, yapay zekâlar, 3b yazıcılar ve her şey. Arkadaşlar, ya bu teknolojiyi yakalayacağız, söylemekten korkuyorum, ya da yok olacağız. Bu bir var olma yok olma savaşıdır.

Sayın Rektörüm ne güzel söyledi: ligimiz Türkiye ligi değil, ligimiz dünya ligi. Türkiye'nin en iyisi olmak bir anlam ifade etmiyor, dünyanın en iyisi olacaksınız! Bu vicdansız ve kalpsiz dünyaya vicdanı, kalbi, yaşamayı, adamlığı, insanlığı birileri götürecektir. Size soruyorum, kim götürecektir? Bu vicdansız dünyaya birisi bir şey götürecektir, kim götürecektir? Eğer buna “ben” demiyorsak, yok.

Bilim ve araştırma üniteleri demek olan Türkiye'deki 200 üniversitenin arasından Gazi Üniversitesi ilk 10'a girdi. İlk 10'a girerek araştırma üniversitesi oldu. Sayın Rektörümü ve sizi, hepimizi can-ı gönülden kutluyorum, tebrik ediyorum. Muhteşem bir başarı.

Değerli arkadaşlar peki bundan sonra ne olacak? Sayın Rektörüm birtakım hedefler verdi. İzin verin ben de bir şeyler söyleyeyim. Peki, bundan sonra nasıl bir Gazi Üniversitesi olmalıdır? Şöyle, sadece kendisi değil, Türkiye'deki 200 üniversiteye eş güdümlük yapacak bir üstün üniversite. 200 üniversitenin tamamı bize bakmalı. Sonra Türk cumhuriyetlerine, sonra İslam toplumlarına örnek olacak bir muhteşem üniversite. Harvard denildiği zaman Amerika Birleşik Devletleri anlaşılıyor değil mi? Cambridge, Oxford dendiği zaman İngiltere, Sorbonne dediğimiz zaman Fransa. Türkiye dendiği zaman Gazi anlaşıldığında, görevimizi yapmış olacağız. İnşallah, olacak.

Evet değerli hocalarım, ürün tasarlayan, sanayiye ar-ge olan, ürünü üretilip patentini alan, sonra da Nobel'e aday olup Nobel'i kazanan öğretim elemanları olmayacaksa, soruyorum ne olacağız? Hedefimiz bu değilse ne olacak? Öğrencilerimizin tamamına kültürel kodlar verilmeli. 85 bin öğrenci mi var 90 bin öğrenci mi var Sayın Rektörüm? Tamamına bir kere çok ciddi bir tarih okutmamız. Öyle bir tarih ki biz nereden geldik, neyiz onu bilmeliyiz. Tarih okutmamız. Kültürel kodlarımızı vermeliyiz. Edebiyat ve şiire aşına kılmamız. Sanat ve halk müziği sazlarından birini veya birkaçını mutlaka çalmalı; birkaç yörenin folklorunu oynamalı, Türk töresi adak ve mutfağını bilmeli, spor yapmalı, ders dışında üç günde bir ders dışı kitap okumalı, yani yılda yüz kitap, dört yılda dört yüz kitap okumalı mutlaka. Vahyi hayatına indirmeli.

Bundan sonra şu bin yıllık makûs talihimizi bir yıkalım mı? Artık dünya literatürüne Gazi markasıyla girecek ürünler üreterek satmalıyız. Dünya durdukça yaşayan ürünler... “Gazi mi yaptı, bu ‘made in Gazi’ mi?”, o halde bu dünyanın en iyisidir denmeli. Öğretim elemanlarımız, öğrencilerimiz bu aşk ve şevkle, heyecanla çalışmalıyız.

Evet, lazım olan her şey var. Yeter ki isteyiniz.

Değerli arkadaşlar, insan olmak sorumluluk bilincidir. Zaten takva da öyle, sorumluluk bilinci. Lütfen sorumluluğunuzu duyunuz. Üstünlük, sorumluluktur. Unutmayınız ki ne kadar sorumlusanız o kadar üstünsünüz.

Efendim, beni dinlediniz, teşekkür ediyorum. Yeni eğitim yılımız bizlere, üniversitemize ve bütün insanlığa hayırlar getirsin. Huzurlu olun, başarılı olun. Birbirinizi sevin. Ben sizi seviyorum. Allah'a emanet olun. Hepinize saygılar sevgiler sunuyorum.